

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.mig@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet *Utvisning på grund av brott – ett skärpt regelverk* (SOU 2021:61)

Ert diarienummer Ju2021/02575

Förvaltningsrätten ställer sig, utifrån de aspekter som domstolen ska beakta, positiv till de förslag som lämnas i betänkandet. Förvaltningsrätten vill dock föra fram följande synpunkter.

Särskilda skäl mot att bevilja uppehållstillstånd

Förvaltningsrätten ser positivt på utredningens ambition att markera att det vid tillämpningen av 5 kap. 17 § utlänningslagen (2005:716) ska göras en friare prövning av skälen för och emot uppehållstillstånd i det enskilda fallet (se avsnitt 8.4.2). Utredningen föreslår dock endast en mindre ändring av bestämmelsens lydelse. Det kan ifrågasättas om ändringen i sig är tillräcklig för att uppnå det avsedda ändamålet. En friare prövning kan också leda till en risk för godtycklighet vid tillämpning av bestämmelsen. Förvaltningsrätten önskar därför understryka vikten av att det i exempelvis författningskommentaren tydligt kommer till uttryck vilka faktorer som bör beaktas vid bedömningen och vilken vikt dessa ska ges vid prövningen, på det sätt som gjorts i betänkandet.

En allmän regel om återkallande av uppehållstillstånd på grund av brott

Förvaltningsrätten delar utredningens åsikt att det för närvarande saknas behov av att införa en allmän regel gällande återkallande av uppehållstillstånd på grund av brott (se avsnitt 8.4.3), bl.a. då frågan om

en utlänning som begått brott i Sverige ska tillåtas stanna kvar i landet i allmänhet får anses kunna hanteras tillfredsställande genom allmänna domstolars prövning av utvisningsfrågan enligt bestämmelserna i 8 a kap. utlänningslagen. Förvaltningsrätten anser dock att det finns skäl att i lagtext tydliggöra att en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott innebär att eventuella uppehålls- och arbetstillstånd som tidigare meddelats utlänningen förfaller, då detta för närvarande inte framgår av utlänningslagen eller annan författning. Eventuella oklarheter i fråga om konsekvenserna av ett beslut om utvisning på grund av brott kan på så vis undvikas. Som jämförelse kan noteras att en bestämmelse med innehåll av motsvarande slag för närvarande finns i 3 b kap. 5 § utlänningslagen.

Återkallande av tillstånd

Förvaltningsrätten ser positivt på den föreslagna ändringen av 7 kap. 4 § utlänningslagen (se avsnitt 8.4.5). Som utredningen föreslår är det lämpligt att det även fortsättningsvis ska vara möjligt att beakta andra skäl mot återkallande än utlänningens anknytning till Sverige. Såvitt gäller bestämmelserna om återkallande av tillstånd i övrigt föranleder förslagen i betänkandet dock följande synpunkt.

Enligt nuvarande 8 a kap. 3 § första stycket utlänningslagen krävs att det föreligger synnerliga skäl för att en utlänning som har vistats en viss tid i Sverige ska kunna utvisas. I betänkandet föreslås att detta krav ska tas bort och att utlänningens vistelsetid istället ska beaktas inom ramen för en etableringsbedömning. Utredningen anför ett flertal skäl för detta, bl.a. att en utlänning trots en längre vistelse i Sverige inte behöver ha blivit integrerad i det svenska samhället och att det kan ifrågasättas varför en sådan person ska ges ett starkare skydd mot utvisning än den som har vistats i Sverige en kortare tid, men som har etablerat sig här.

I 7 kap. 1 § tredje stycket och 3 § tredje stycket utlänningslagen finns preklusionsregler gällande återkallande av bl.a. uppehållstillstånd. Innehållet i bestämmelserna motsvarar kravet på synnerliga skäl enligt nuvarande 8 a kap. 3 § första stycket utlänningslagen. Bestämmelserna har också motiverats utifrån liknande hänsyn (se prop. 1993/94:159 s. 16 och prop. 1997/98:36 s. 24 f). Många av de invändningar som i betänkandet förs fram mot kravet på synnerliga skäl i fall som rör utvisning på grund av brott kan även göras gällande mot preklusionsreglerna i 7 kap. utlänningslagen. Som framförs i betänkandet är det inte heller självklart att den som kommer i fråga för återkallande av

uppehållstillstånd i allmänhet bör ges en förmånligare bedömning än den som kommer i fråga för utvisning på grund av brott. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att det, i syfte att bibehålla en enhetlig lagstiftning, finns skäl att se över om även preklusionsreglerna i 7 kap. 1 § och 7 kap. 3 § utlänningslagen bör utmönstras.

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Janet Svensson. I handläggningen har även föredragande juristen Alexander Karlström deltagit.

Janet Svensson

Alexander Karlström